

Varsinais-Suomen Vihreiden aluevaaliohjelma

Sisällysluettelo

Yhdenvertaisuus	2
Osallisuus ja asiakaslähtöisyys	2
Saavutettavuus	3
Ennaltaehkäisy ja vaikuttavuus	4
Hyvinvointi ja terveys	4
Vaikuttavuus	4
Yhteiskuntavastuu	5
Talous ja yhteistyö	5
Ympäristö	5
Työnantaja	6

Yhdenvertaisuus

Vihreä sosiaali- ja terveystalitiikka perustuu ihmisoikeuksiin, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon.

Osallisuus ja asiakaslähtöisyys

Hyvinvointialueen tarkoitus on vastata ennen kaikkea alueen väestön hyvinvoinnista. Palveluiden käyttäjiä, erityisesti heikossa asemassa olevia asukkaita tulee kuulla osana aluehallinnon päätöksentekoa. Kansalaisilla on oltava tarjolla yhdenvertaiset ja kattavat sosiaali- ja terveyspalvelut asuinpaikasta ja elämäntilanteesta riippumatta.

- Hoitoa tarvitsevan on päästävä vastaanotolle viikossa. Vastaanotto voi olla myös digipalvelu, ja hoitoa voi antaa myös muu hoitoalan ammattilainen kuin lääkäri. Erityisesti nuorten mielenterveyden häiriöihin on saatava nopeasti keskusteluapua.
- Otetaan kokemusasiantuntijoiden mukaan palveluketjujen suunnitteluun yhdessä ammatillisen asiantuntijaverkoston kanssa.
- Laajennetaan palveluohjausta, johon sisältyy sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen jakamaa tietoa laajasti eri toimijoiden palveluista.
- Palveluita on tarjottava kaikenikäisille kaikissa elämäntilanteissa ja elämänvaiheissa
 - Hyvinvointialueen tulee taata riittävät resurssit lakisääteisiin palveluihin kuten kotihoitoon, perhetyöhön ja perheneuvolan palveluihin.
 - Lapsiperheiden on saatava arkea tukevia palveluita matalalla kynnyksellä jo silloin, kun ongelmat ovat pieniä. Erityisesti tulee huomioida eroperheiden lapset.
 - Vanhusväestön kuhunkin ikävaiheeseen liittyvät terveyden- ja sosiaalihuollon sekä hoivan ja asumispalvelujen tarpeet on toteutettava vanhuspäalvelulain hengen mukaisesti.
 - Perustason palliativista hoitoa ja saattohoitoa on kehitettävä.
 - Omaishoitoa on kehitettävä yhdenvertaiseksi. Lähtökohtaisesti alueen on kyettävä hoitamaan kaikki asiakkaansa, mutta omaishoidolle on varattava varoja, koulutusta ja tukea.
 - Paperittomille on tarjottava ns. Helsingin mallin mukaiset palvelut eli sama hoito kuin kenelle tahansa.
 - Erityisen tuen asiakkaille tarjotaan tarvittavaa tukea jo ennen diagnoosia. Viranhaltija, joka vastaa kokonaiskuvasta, kokoaa moniammatillisen verkoston asioiden edistämiseksi viipymättä.
 - Vammais-, hoiva- ja avustuspäalveluissa varmistetaan riittävä ja tarvittaessa monialainen erityisosaaminen .
 - Yksin asuminen, perheen monimuotoisuus, sukupuoli tai seksuaalinen suuntautuminen ei saa vaikuttaa asiakkaalle tarjottaviin palveluihin –

palveluiden yhdenvertaisuus ja saavutettavuus on varmistettava kaikille.

- Riippuvuuksien ennaltaehkäisy ja hoito tulee saattaa osaksi hyvinvointialueen palveluita. Näiden ongelmien, kuten rahapeli- tai päihderiippuvuuden, tunnistamista on vahvistettava ja hoitoon ohjaamista nopeutettava.
- Köyhyyden ja eriarvoisuuden torjuntaan on panostettava
 - Asiakkaan tilannetta on hoidettava kokonaisvaltaisesti yksittäisen haasteen korjaamiseen sijaan. Tämä vaatii moniammatillista yhteistyötä sekä enemmän aikaa asiakkaan kanssa.
 - On huomioitava alueelliset erot ja mahdollistettava palvelut myös pienemmissä kunnissa ja syrjäisillä seuduilla.
 - Ennaltaehkäisy ja aikaisen puuttumisen mallit on otettava käyttöön laajasti.
- Työllisyyspalveluiden jatkuvuus on varmistettava
 - Hyvinvointialueen työtoiminnan ja kunnan tarjoamien työpajojen jatkuvuus ja yhteistyö on varmistettava.
 - On mahdollistettava töiden tekeminen henkilön omien voimavarojen mukaan, työnteko on yhteiskuntaan ja yhteisöön kiinnittävä tekijä.

Saavutettavuus

Peruspalveluiden tulee olla kaikkien saavutettavissa varallisuudesta ja asuinpaikasta riippumatta. Sote-uudistuksessa varmistetaan, että perusterveydenhuolto ja sosiaalipalvelut ovat jokaisen saavutettavissa oikea-aikaisesti. Vihreä hyvinvointialue panostaa matalan kynnyksen palveluihin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin, sillä ne ovat sosiaalisesti, inhimillisesti ja taloudellisesti paras vaihtoehto.

- Palvelua tulee saada aina omalla kielellä. Keskitetään tarvittaessa tulkkaukset palveluiden rajat ylittäväksi toiminnaksi, verkkopalveluita ja etäyhteyksiä hyödyntäen, jotta varmistetaan laadukkaat ja kattavat tulkkaukset kaikille Suomessa.
- Otetaan käyttöön liikkuva vastaanotto osaksi palvelukokonaisuutta niille soveltuville palveluille, kuten näytteenotto ja rokotukset.
- Hyödynnetään digitaalisia palveluita.
 - Ajanvarausjärjestelmä tulee saattaa kattavaksi, monikieliseksi ja se on digitalisoitava. Kehitetään palvelukarttaperusteisia algoritmeja, jotka ohjaavat käyttäjää ja antavat palveluohjaajalle tietoa palveluntarpeesta.
 - Vastaanoton rinnalle tuodaan myös nopeasti saavutettava etävastaanotto edistämään palveluiden saavutettavuutta.
 - Varmistetaan palveluiden järjestäminen heille, jotka eivät jostain syystä voi, halua tai osaa käyttää digitaalisia palveluita.

Ennaltaehkäisy ja vaikuttavuus

Oikea-aikainen ja tehokas puuttuminen vähentää ongelmien kehittymistä suuremmiksi. Asukkaiden tulee saada oikeaa hoitoa oikeaan aikaan. Hoidon tehokkuus perustuu varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn. Hoitoketjujen tulee olla saumattomia ja moniammatillisia. Tehokkuus ei kuitenkaan saa mennä humanin asiakaskeskeisyyden edelle.

Hyvinvointi ja terveys

Suomalainen hyvinvointivaltio rakentuu vahvan perusterveydenhuollon varaan ja tarjoaa inhimillisiä, vaikuttavia ja ennaltaehkäiseviä terveydenhuoltopalveluja. Hyvinvointialueilla pitää onnistua purkamaan raja-aita erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon väliltä.

- Vahvistetaan julkista perusterveydenhuoltoa ja perustason sosiaalipalveluja ja siirretään näin painopistettä ennaltaehkäiseviin matalan kynnyksen peruspalveluihin.
- Kehitetään matalan kynnyksen palveluita ja palveluohjausta helpottamaan varhaista tunnistamista. Tarjotaan kevyempiä palveluita yksilöllisesti keskittyen perheen tarpeisiin ja heidän arkensa tukemiseen.
- Varmistetaan kouluissa ja oppilaitoksissa terveydenhoitajan, kuraattorin, psykiatrisen sairaanhoitajan tai muun moniammatillisen työryhmän jäsenen tavoittaminen ilman ajanvarausta. Koulupsykologin tai koululääkärin vastaanotolle on tarvittaessa päästävä viipymättä.
- Matalan kynnyksen seksuaalineuvontaa ja tarpeen mukaan seksuaaliterapiaa on oltava tarjolla kaikille.
 - Kaikille alle 25-vuotiaille on oltava mahdollisuus maksuttomaan ehkäisyyn.
 - Henkilöstölle on annettava kattavasti koulutusta seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen kohtaamisesta.

Vaikuttavuus

Tavoitteena on tuottaa inhimillistä ja vaikuttavaa terveydenhuoltoa, saavutettavasti ja kohtuullisin kustannuksin. On kehitettävä tutkimukseen ja tieteeseen perustuvia mittaristoja, jotta voidaan arvioida vaikuttavuutta ja laatua kaikilla palveluiden tasoilla ja alueilla. Arvioinnin tulee olla säännöllistä ja jatkuvaa.

- Turvataan kaikille oikea hoito oikeaan aikaan.
 - Turvataan hoidon ennaltaehkäisevyys tarjoamalla hoitoa oikeaan aikaan.
 - Mahdollistetaan asiakkaan nopea toipuminen ja ehkäistään ongelmien kumuloitumista.
- Järjestetään hoito siten, että voidaan turvata hoidon jatkuvuus, saumattomat hoitoketjut ja omalääkärijärjestelmä.
 - Pidetään huolta asiakkaista myös välittömän hoidon päättymisen jälkeen saumattomasti. Kirjataan jatkosuunnitelma, jolla varmistetaan, että asiakkaan tarpeisiin pystytään vastaamaan myös jatkossa.

Yhteiskuntavastuu

Pidämme huolta siitä, että alusta alkaen hyvinvointialueiden hallinto ja päätöksenteko on avointa, ymmärrettävää ja helposti seurattavissa sekä varmistamme tasavertaiset vaikutuskanavat. Avoin ja läpinäkyvä hallinto on myös edellytys sille, että kaikki asukkaat voivat osallistua päätöksenteon arviointiin ja kehittämiseen.

Talous ja yhteistyö

Hankintojen onnistuminen on merkittävä tekijä toiminnan sujuvuuden, turvallisuuden ja taloudellisuuden näkökulmasta.

- Hyvinvointialueet varmistavat vahvan hankintaosaamisen organisaatioissaan.
- Hankinnat toteutetaan siten, että myös pienillä ja paikallisilla yrityksillä sekä järjestöillä on realistinen mahdollisuus pärjätä hankintaprosesseissa.
- Hyödynnetään hankintalainsäädännön mahdollisuudet esimerkiksi erilaisten laatuun, vastuullisuuteen ja kestävyYTEEN liittyvien sertifiointien huomioimiseen osana hankintaprosessia.
- Kaikilla palveluiden tasoilla ja alueilla toteutetaan tieteeseen perustuvaa, säännöllistä ja jatkuvaa laadun ja palvelujen saavutettavuuden arviointia.

Ympäristö

Ilmastonmuutos lisää terveysriskejä monin tavoin, joten ilmastonmuutoksen hillitseminen tukee hyvinvointialuetta perustehtävässään. Ympäristön ja eläinten hyvinvoinnista

huolehtiminen on välttämätön osa ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin turvaamista. Kestävä taloudenpito varmistaa ihmisten hyvinvoinnin ympäristön kantokyvyn rajoissa. Kestävään kehittämiseen tarvitsemme kaikki toimijat mukaan.

- Hankinnoissa huomioidaan niiden ympäristövaikutukset. Suoria ilmastopäästöjä voidaan vähentää panostamalla energiatehokkuuteen, vähäpäästöisyyteen sekä päästöttömiin energiamuotoihin.
- Kuljetuspalveluissa ja -kalustovalinnoissa suositaan vähäpäästöisiä ja päästöttömiä ratkaisuja.
- Rakennusten materiaalivalinnoilla ja energiatehokkuuteen panostamalla voidaan vaikuttaa CO₂-päästöihin. Samoin voidaan tehdä käytössä olevien tilojen kohdalla remonteissa.
- Tiedostetaan, miten hyvällä maankäytön suunnittelulla voidaan edistää sekä ihmisten terveyttä että ympäristön hyvinvointia.

Työnantaja

Laadukas johtaminen, hyvät ja turvalliset työolosuhteet sekä jatkuva oppiminen vaikuttavat merkittävästi siihen, että työntekijät voivat hyvin työssään. Työntekijöiden hyvinvoinnista tulee huolehtia entistä enemmän ja hyvinvointia tulee jatkuvasti arvioida.

- Turvataan työntekijöille omaan työhönsä liittyvät vaikuttamis-, kouluttautumis- ja kehittymismahdollisuudet työuralla sekä työnkierto ja oikeantasoinen palkkaus.
- Tuetaan henkilöstön työhyvinvointia, motivaatiota ja sitoutumista panostamalla työyhteisötaitoihin ja työkykyjohtamiseen.
- Pilotoidaan itseohjautuvaa työyhteisöä esimerkiksi kotihoidossa tai palveluasumisessa.
- Lisätään resursointia ja puututaan tekemättömään työhön ja sen kustannuksiin mm. tarjoamalla varhaista tukea.
- Varataan riittävästi aikaa esihenkilötyöhön.
- Otetaan käyttöön anonyymi rekrytointi osana laadukasta rekrytointia.